

Sygn. akt VIII Ka 46/ 15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesław Oksiuta

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Bożeny Romańczuk

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 roku

sprawy P. W.

oskarżonego o czyn z art. 178 a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 26 listopada 2014 roku sygn. akt III K 804/14

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty za drugą instancję i obciąża go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 50 (pięćdziesiąt) złotych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

P. W. został oskarżony o to, że w dniu 15 sierpnia 2014 r. ok. godz. 20:55 w m. J. na Drodze Krajowej nr (...), gm. W. kierował w ruchu lądowym, samochodem ciężarowym marki M., tj. mając I – 0,63 mg/dm³, II – 0,61 mg/dm³, III – 0,55 mg/dm³ i IV – 0,51 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt III K 804/14 oskarżonego P. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 178a §1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 4 (cztery) lata.

Na mocy art. 71§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wymiarze 100 (sto) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki za równoważną kwocie 20 (dwudziestu) złotych.

Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat.

Na mocy art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonego wobec oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 15.08.2014r.

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 złotych tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 70 złotych.

Powyższy wyrok, na zasadzie art. 425§1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. - w części, tj. w pkt I, II, IV zaskarżył obrońca oskarżonego i na podstawie art. 427§2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 i 4 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 6 k.p.k. polegające na wymierzeniu oskarżonemu kary pozbawienia wolności oraz środka karnego – zakazu prowadzenia pojazdów, w postaci przekraczającej wymiar kary i środka karnego uzgodniony przez oskarżonego z prokuratorem Prokuratury Rejonowej w trakcie postępowania przygotowawczego, pomijając przy tym znajdujący się w aktach sprawy wniosek w trybie art. 335 k.p.k. (dotyczący dobrowolnego poddania się karze przez P. W.), z którego treści wynika, iż wymiar kar i środków karnych został uzgodniony z prokuratorem Andrzejem Grygoruk z Prokuratury Rejonowej w Białymstoku w dniu 29.09.2014 r., a następnie, w dniu 02.10.2014 r. – już po wniesieniu aktu oskarżenia w sposób dowolny przez tegoż prokuratora zmieniony, o czym oskarżony nie został poinformowany, co stanowiło naruszenie prawa oskarżonego do obrony i rzetelnego procesu; przybyły na termin rozprawy oskarżony nie miał wiedzy na temat zmiany procesowego układu zawartego pomiędzy nim a prokuratorem, co spowodowało, iż będąc przeświadczony o treści wyroku jaki zapadnie zgodnie z porozumieniem uzgodnionym z prokuratorem, nie skorzystał z pomocy obrońcy, sam nie podejmował obrony poprzez własne osobiste działania, nie przedstawiał okoliczności przemawiających na jego korzyść, co miało wpływ na treść zapadłego orzeczenia;

2. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszanej na okres próby wynoszący 4 lata oraz orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres wynoszący 2 lata, poprzez nie wzięcie pod uwagę, aby wymierzona wobec oskarżonego kara i orzeczony środek karny nie przekraczały stopnia winy, mając na względzie cele zapobiegawcze i wychowawcze, które osiągnąć ma wymierzona kara, a także właściwości i warunki osobiste oskarżonego – sposób życia przed przedstawieniem zarzutu popełnienia przestępstwa i zachowanie po tym czasie, a także faktu, iż było to jednostkowe zachowanie oskarżonego, co stwarza podstawy do pozytywnej prognozy kryminologicznej i winno prowadzić do wniosku, iż kara pozbawienia wolności w wymiarze 3 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, połączona z zakazem prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku zadośćuczyniłaby zarówno względem prewencji generalnej, jak i indywidualnej w odniesieniu do oskarżonego, a w szczególności zapobiegnie powrotowi oskarżonego do przestępstwa.

Na podstawie art. 427§1 k.p.k. oraz art. 437§2 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu P. W. kary 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Białymstoku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że dowody zebrane i ujawnione w sprawie w sposób niewątpliwy stanowią o popełnieniu przez oskarżonego P. W. zarzuconego mu czynu, czego – jak wynika z analizy złożonego środka odwoławczego – nie kwestionował również obrońca oskarżonego.

Wbrew zarzutowi apelującego Sąd Rejonowy nie naruszył art. 6 k.p.k., a tym bardziej w rozumieniu art. 438 pkt 2 k.p.k. poprzez wymierzenie P. W. kary pozbawienia wolności oraz środka karnego – zakazu prowadzenia pojazdów w

postaci przekraczającej wymiar uzgodniony przez oskarżonego z prokuratorem, a więc z pominięciem znajdującego się aktach sprawy wniosku złożonego w trybie 335 k.p.k.

Rzecz bowiem w tym, że prokurator nie dołączył w/w wniosku do aktu oskarżenia, a więc Sąd I instancji, niezależnie od argumentacji apelującego wskazującej na odmienne przeświadczenie oskarżonego, nie był nim związany tak co do wymiaru kary zasadniczej, jak i środków karnych.

Zgodnie z art. 335§1 k.p.k. prokurator może dołączyć do aktu oskarżenia wnioski o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych w Kodeksie karnym za przypisany mu występki, bez przeprowadzenia rozprawy, jeżeli okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Uzgodnienie może obejmować również poniesienie przez oskarżonego kosztów postępowania.

Z powyższego wynika, że dopiero dołączenie do aktu oskarżenia wniosku o skazanie oskarżonego, przewidzianego w art. 335§1 k.p.k. determinuje dalszy ciąg postępowania i rodzi określone procesowe konsekwencje. Jedną z nich jest związanie sądu orzekającego treścią uzgodnień pomiędzy oskarżonym i prokuratorem w zakresie wymiaru kary i środków karnych. Tymczasem w przedmiotowej sprawie taki wniosek ostatecznie, przez rzecznika oskarżenia nie został złożony.

Faktem jest, że w dniu 29 września 2014 roku oskarżony P. W. wyraził wolę skorzystania z dobrodziejstwa dobrowolnego poddania się karze (k. 21v), na następnie wyraził zgodę na orzeczenie wobec niego bez przeprowadzenia rozprawy kary 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 12 miesięcy, grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 10 złotych każda oraz pokrycie kosztów i opłat postępowania. Faktem jest również, że taki wymiar kary został uzgodniony z prokuratorem (k. 23).

Ostatecznie jednak w dniu 2 października 2014 roku (a więc przed skierowaniem do Sądu aktu oskarżenia k. 30) prokurator odstąpił od formułowania wniosku w trybie art. 335 k.p.k. (k. 23). Do oskarżonego zostało wysłane zawiadomienie o skierowaniu do Sądu aktu oskarżenia, następnie zarządzeniem z dnia 14 października 2014 r. wezwanie do stawiennictwa na rozprawę wraz z doręczeniem aktu oskarżenia. Wprawdzie pierwszego oskarżony, pomimo dwukrotnej awizacji i pouczenia o skutkach (k. 20 – 21) nie odebrał (k. 40, 42), natomiast drugie odebrał (k. 53) i stawiał się na terminie rozprawy, na której zapadł zaskarżony wyrok.

W świetle powyższego nie sposób uznać, jak postuluje obrońca oskarżonego, że wyrok winien być wzruszony z uwagi na pominięcie przez Sąd I instancji wniosku złożonego w art. 335§1 k.p.k. Faktycznie bowiem do jego złożenia nie doszło, a więc Sąd Rejonowy nie mógł naruszyć prawa oskarżonego do obrony poprzez orzeczenie kary pozbawienia wolności oraz środka karnego – zakazu prowadzenia pojazdów przekraczających wymiar uzgodniony przez oskarżonego z prokuratorem. Skoro prokurator odstąpił od formułowania wniosku w trybie art. 335§1 k.p.k. nie można przyjąć, że doszło do uzgodnienia, które wiązałoby Sąd I instancji przy wymiarze kary.

Wbrew stanowisku apelującego podstawą wzruszenia zapadłego w sprawie wyroku nie mógł stać się również zarzut rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary, a to wobec jego nietrafności.

Tylko wtedy bowiem można uznać, że zarzut rażącej niewspółmierności kary (rozumianej jako całokształt kar i środków karnych) jest uzasadniony, jeśli z punktu widzenia nie tylko sprawcy, ale i ogółu społeczeństwa, wymierzona kara jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 297/09 LEX nr 553884. Przy czym nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut rażącej niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Niewspółmierność rażąca to znaczna, „bijąca w oczy” różnica między karą wymierzoną, a karą

sprawiedliwą, zasłużoną (vide wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 maja 2003 r., II AKa 163/03, OSA 2003/11/113).

W przedmiotowej sprawie – w ocenie Sądu Okręgowego – o takiej ocenie represji karnej z jaką spotkał się oskarżony P. W. nie może być mowy. W szczególności nie sposób uznać, iż orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy z warunkowym jej zawieszeniem na okres 4 lat oraz orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat jest niewspółmiernie surowe, a zwłaszcza w stopniu rażącym.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd I instancji uwzględnił wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia wymiaru kary właściwe je oceniając (art. 53 k.k.).

Podkreślić należy, że P. W. prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości z zawartością I – 0,63 mg/dm³, II – 0,61 mg/dm³, III – 0,55 mg/dm³ i IV – 0,51 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu (poziom ponad dwukrotnie wyższy niż stężenie określone w art. 115 pkt 16 k.k.). Oskarżony w tym stanie pokonywał trasę w godzinach wieczornych, ale w okresie letnim i w dniu świątecznym kiedy ruch na drogach zawsze jest wzmożony. Nadto poruszał się samochodem ciężarowym.

Nie ulega wątpliwości, również Sądu Okręgowego, że stwarzał tym ogromne zagrożenie dla innych uczestników ruchu. Fakt, że nie popełnił w tym stanie żadnego wykroczenia, co zasygnalizował obrońca w treści apelacji, nie może być żadną okolicznością łagodzącą. W stanie w jakim oskarżony się znajdował, zdecydowanie ograniczającym zdolności motoryczne kierującego, rozwinięcie prędkości 140 km/h przy ograniczeniu do 100 km/h i zajmowaniu raz prawego, raz lewego pasa ruchu, a nadto mając na względzie gabaryty kierowanego pojazdu mogło się skończyć tragicznie.

Podkreślić również należy, że jakkolwiek czyn objęty przepisem art. 178a§1 k.k. usytuowany jest w rozdziale XXI kodeksu karnego zatytułowanym „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji”, to jednak przedmiotem ochrony tego przepisu jest de facto życie i zdrowie człowieka. W te dobra godził oskarżony swoim zachowaniem.

Powyższych okoliczności nie są w stanie przeciwstawić te dotyczące sposobu zarabiania oskarżonego na życie i utrzymanie rodziny. Tym bardziej, że jako zawodowy kierowca powinien być przykładem rozwagi i przestrzegania obowiązującego porządku prawnego, a nie jego lekceważenia.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego kara 6 miesięcy z warunkowym jej zawieszeniem na okres 4 lat oraz orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, podobnie jak orzeczona grzywna w wysokości 2000 zł. są współmierne do stopnia jego winy i społecznej szkodliwości dowiedzionego mu przestępstwa, są sprawiedliwe i należycie realizują cele zapobiegawczo – wychowawcze, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Należy podkreślić, że zarówno kara pozbawienia wolności, jak i zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych zostały orzeczone w zdecydowanie dolnych granicach wymiaru (przestępstwo z art. 178a§1 k.k. jest zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 2, natomiast zakaz prowadzenia pojazdów orzeka się w latach od 1 roku do lat 10).

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogły mieć wpływ na treść ocenianego wyroku, wskazując że orzeczona kara nie nosi cech niewspółmierności, zwłaszcza w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., orzeczono jak w pkt I sentencji niniejszego wyroku.

O opłacie za drugą instancję orzeczono na mocy art. 2 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223), natomiast o pozostałych kosztach procesu na podstawie art. 636§1 k.p.k. Na pozostałe koszty sądowe złożyły się:

- koszt uzyskania informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego w kwocie 30-zł. (art. 618§1 pkt 10 k.p.k. w zw. z §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego /Dz. U. 2014 r. poz. 861/);

- koszt doręczeń wezwań i innych pism – ryczałt – w kwocie 20-zł. (art. 618§1 pkt 1 k.p.k. w zw. z §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym /Dz. U. z 2013 r., poz. 663 j.t./).